

Statisztikai tájékoztató

Somogy megye, 2013/3

Tartalom

Összefoglalás.....	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	3
Gazdasági szervezetek.....	5
Beruházás.....	6
Mezőgazdaság.....	7
Ipar.....	8
Építőipar.....	10
Lakásépítés.....	11
Turizmus.....	12
Közúti közlekedési balesetek.....	13

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglalás

2013 első három negyedében Somogy megye **népességének** természetes fogyási üteme tovább lassult. Az előzetes adatok szerint a születésszám enyhe, alig fél százalékos emelkedése mellett a halálozás 2,3%-kal mérséklődött, így a megye lélekszáma januártól szeptemberig 1425 fővel csökkent. A **munkaerőpiacon** a somogyi székhelyű szervezeteknél alkalmazásban állók száma – az országos emelkedéssel ellentétben – 2,7%-kal esett vissza. Az alkalmazottak bruttó átlagkeresete 5,0%-kal, 183 ezer Ft-ra növekedett. A munkaerő-felmérés adatai szerint a foglalkoztatási arány 48,1%-ra emelkedett, míg a munkanélküliségi ráta (9,1%) megegyezett az előző év azonos időszakival. A nyilvántartott álláskeresők szeptemberi zárónapi száma jelentősen, 9,7%-kal fogyatkozott az egy évvel korábbi létszámhoz képest. A **gazdasági szervezetek** száma – az önálló vállalkozások 1,9%-os gyarapodásának következtében – 1,3%-kal bővült. A somogyi székhelyű szervezetek új **beruházásainak** teljesítményértéke folyó áron 2%-kal csökkent, miközben az országban átlagosan 14%-os növekedés történt. A **mezőgazdaságban** kalászos gabonát az előző évhez képest ötödével nagyobb területről takarítottak be, a terméseredmény pedig egyharmaddal növekedett. Míg a június 1-jei szarvasmarha-állomány megegyezett az egy évvel korábbi létszámmal, addig a sertések száma 15%-kal emelkedett a megyében. A négy főnél többet foglalkoztató **ipari** szervezetek megyei telephelyein 9,2%-kal, a somogyi székhelyű közép- és nagyvállalkozásoknál ennél még jelentősebben, 15%-kal esett vissza a termelés volumene. A somogyi székhellyel bejegyzett, legalább 5 főt foglalkoztató **építőipari** szervezetek kibocsátása ugyanakkor 26%-kal meghaladta a bázisértéket. A **lakásépítés** terén az országos hanyatló tendenciát is alulmúlva Somogyban a használatba vételi és az építési engedélyek száma is megfelelő volt. A **kereskedelmi szálláshelyek** vendégforgalmi adatai kedvezőbben alakultak az előző év azonos időszakánál. Növekedett a vendégek (7,6%) és az általuk eltöltött éjszakák száma (4,5%), ugyanakkor az átlagos tartózkodási idő némi csökkenése (3%) ellenére a bruttó árbevétel is bővült (12%). A **közlekedési balesetek**, valamint az azok során megsérült személyek számát a megyében bejegyzett gépjárművekre vetítve Somogy mindkét mutatója 15%-kal haladta meg az országos átlagot.

Demográfiai helyzet

A 2013 első három negyedére közzétett előzetes népmozgalmi adatok alapján Somogy megyében a főbb népmozgalmi események kedvezőbben alakultak, mint az előző év hasonló időszakában. Többen kötöttek házasságot, valamelyest növekedett az élveszületések száma, ugyanakkor kevesebben haltak meg.

Ez év szeptember végéig 1879 gyermek (966 fiú és 913 lány) **jött a világra**, amely az egy évvel korábbihoz viszonyítva mindössze 9 fős, 0,5%-os gyarapodást jelentett (országosan ellenben 3,0%-kal kisebb születésszámot regisztráltak).

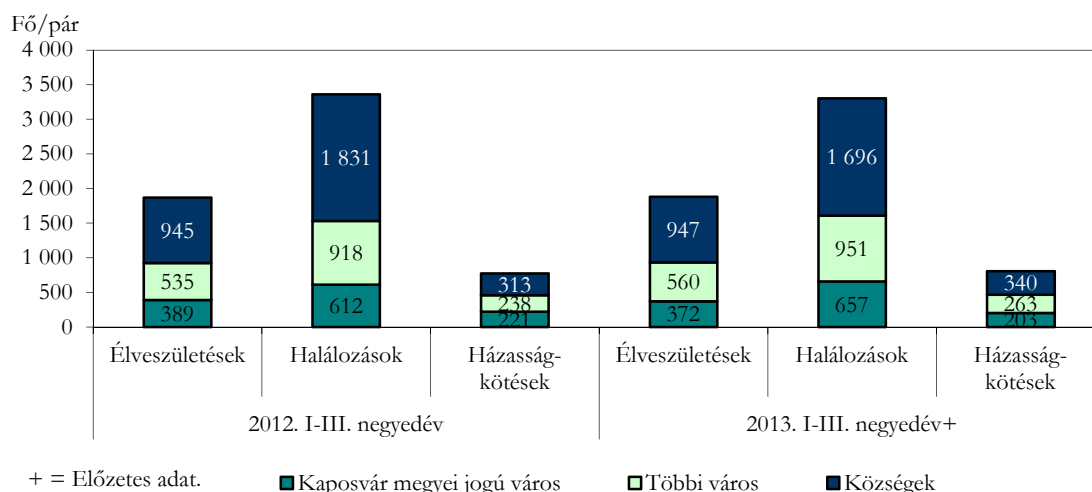
A **halálozási** statisztika szerint Somogyban 2013. január–szeptemberében 3304-en veszítették életüket, 2,2%-kal kevesebben, mint a megelőző év első kilenc hónapjában. (Országos átlagban ennél nagyobb mértékű, 3,4%-os csökkenést mértek.) A születésszám enyhe emelkedésének és a halálozások mérséklődésének köszönhetően tovább lassult a népesség **természetes fogyása**. A megye lélekszáma a vizsgált időszakban a természetes népmozgalomból adódóan 1425 fővel csökkent, amely 5,6%-kal kevesebbnek bizonyult a 2012. év azonos időszakánál. Kedvezőtlenül alakult azonban a **csecsemőhalandóság**. Az év első három negyedében 19 egy éven aluli gyermek hunyt el a tavalyi 15-tel szemben, így az ezer élveszületőre jutó halálozások száma az egy évvel korábbi 8,0-ről 10,1-re emelkedett (országosan 4,9-ről 5,1-re változott).

Somogyban a házassági kedv kissé növekedett, az idei év január–szeptemberében 806 pár állt az anyakönyvvezető elé, 12-vel több, mint az előző év azonos időszakában. (Az országban ugyanakkor 225-tel emelkedett a házasságkötések száma.)

A megye népmozgalmi folyamatai a **települések jogállása** szerint jelentős eltéréseket mutattak. A községekben kedvező változások következtek be, az év első három negyedéve során bázisszint közeli születésszám mellett 7,4%-kal mérséklődött a halandóság, melynek eredményeképpen a természetes fogyás 15%-kal kisebb volt, mint 2012 első kilenc hónapjában. Eközben 8,6%-kal gyarapodott a házasságra lépő párok száma is. A városokban ugyanakkor (a megyeszékhelyet kivéve) már felemás irányú demográfiai folyamatok mutatkoztak: 11%-kal több házasságot kötöttek, 4,7%-kal nőtt a születésszám, emellett 3,6%-kal többen haltak meg, mint egy évvel korábban, vagyis 2,1%-kal gyorsult a népességfogyás üteme. A megyeszékhelyen kedvezőtlen irányba változtak a megfigyelt népesedési mutatók. 2012 I–III. negyedévéhez mérten az idei év azonos időszakában közel 4%-kal kevesebb csecsemő született, 7,4%-kal többen haltak meg, ezáltal a lakosság fogyása nagymértékben felgyorsult. A városokban és községekben tapasztaltakkal ellentétben Kaposváron házasságot is kevesebben kötöttek.

1. ábra

A főbb népmozgalmi események számának alakulása Somogy megyében

Munkaerőpiac

Az **évközi intézményi statisztikai adatgyűjtés**¹ alapján 2013. I–III. negyedévben az **alkalmazásban állók** számának csökkenése mellett az átlagkeresetek emelkedtek az előző év azonos időszakához viszonyítva. A munkáltatók nyilvántartásaiban 67,8 ezer fő alkalmazott szerepelt, 2,7%-kal kevesebb, mint 2012 első kilenc hónapjában. (Országosan lényegében nem változott – 0,1%-kal nőtt – az alkalmazottak köre.) A megyében a fizikai foglalkozásúak létszáma 2,6%-kal (40,7 ezerre), míg a szellemieké 3,0%-kal (27,1 ezerre) csökkent. Gazdálkodási forma szerint vizsgálva a versenyszférában 4,2%-os fogyatkozást követően 42,2 ezren álltak alkalmazásban, a költségvetési intézményeknél viszont 2,1%-kal többen (24,3 ezren) szerepeltek az állományi létszámban. A teljes munkaidőben foglalkoztatottak 61,6 ezer fős száma az összlétszám kilenctizedét tette ki.

A megfigyelésbe vont somogyi szervezetek alkalmazottainak havi **bruttó átlagkeresete** 183 ezer Ft volt a megyében, 5,0%-kal több mint a bázisidőszakban. (Az országban átlagosan

¹ Az évközi intézményi statisztikai adatgyűjtés a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásokra, létszámhatár nélkül a költségvetési szervekre és a megfigyelt nonprofit szervezetekre vonatkozik, a szervezetek székhelye szerint összesítve.

44 ezer forinttal kerestek többet, mint Somogyban.) A szellemi foglalkozásúak jövedelme mintegy háromnegyedével haladta meg a fizikaiakét, előbbieknél 246 ezer, utóbbiaknak 138 ezer forint szerepelt átlagosan a bérjegyzékükön. A vállalkozásoknál 5,5%-kal, 188 ezer Ft-ra, míg a költségvetési szerveknél 4,5%-kal, 175 ezer Ft-ra emelkedett a dolgozók keresete. A nonprofit szervezetek alkalmazottainak bruttó keresete 2,0%-os növekedést követően átlagosan 168 ezer Ft-ot tett ki. A megyében az ezer fő felett foglalkoztató gazdasági ágakat tekintve a legjobb bruttó kereseti átlagot a szállítás, raktározás (327 ezer Ft) területén jegyezték fel, másodikként a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás (226 ezer Ft), majd a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmegelőzés (209 ezer Ft) következett. A legalacsonyabb javadalmazásban a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (128 ezer Ft), valamint a humán-egészségügyi, szociális ellátás (136 ezer Ft) nemzetgazdasági ágakban tevékenykedők részesültek.

A somogyi székhelyű szervezeteknél foglalkoztatottak – családi kedvezmény nélkül számított – havi **nettó átlagkeresete** 5,8%-kal (120 ezer Ft-ra) emelkedett, ezen belül a fizikai dolgozóké 4,8%-kal (91 ezer Ft-ra), míg a szellemi foglalkozásúaké 6,7%-kal (161 ezer Ft-ra) nőtt. (Országosan 2012 I–III. negyedévéhez viszonyítva 5,0%-kal, 149 ezer Ft-ra emelkedett az alkalmazottak havi nettó átlagkeresete.) A megyei versenyszférában 123 ezer Ft, a közszférában 115 ezer Ft, a nonprofit szervezeteknél 110 ezer Ft átlagos nettó keresetet regisztráltak.

A teljes munkaidőben foglalkoztatottak összes munkajövedelmének (kereset és egyéb jövedelem) havi átlaga bruttó 192 ezer forintot tett ki Somogyban, 5,3%-kal többet, mint az előző év január–szeptember közötti időszakában.

A **munkaerő-felmérés** 15–74 éves népességre vonatkozó adatai alapján 2013 III. negyedévében 116,7 ezer fő volt a **foglalkoztatottak** létszáma Somogyban, mintegy 800 fővel (0,7%-kal) több, mint egy évvel korábban. Ezzel a foglalkoztatási arány 0,5 százalékponttal, 48,1%-ra emelkedett. A növekedés ellenére is jelentős, 4,2 százalékpontos a megye lemaradása az országos átlagtól. Ez a somogyi ráta a megyék közül csak Nógrád, Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg mutatójánál bizonyult kedvezőbbnek. Az összeírás alapján a **munkanélküliek** számát 11,6 ezer főben állapították meg, ami azonos volt a 2012. július–szeptemberi értékkel. A munkanélküliségi ráta (9,1%) is megegyezett a bázisidőszakkal, és 0,7 százalékponttal meghaladta az országos átlagot. A gazdaságilag aktívak – a foglalkoztatottak és a munkanélküliek együttes – rátája 52,9% volt, 0,6 százalékponttal magasabb, mint az előző év III. negyedévében.

A **Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai** szerint a 2013. szeptemberi zárónapon a **nyilvántartott álláskeresők** száma 20 506 fő volt Somogy megyében, 2195 személlyel (9,7%-kal) kevesebb, mint egy évvel korábban. A Dél-Dunántúl másik két megyéjében hasonlóan kedvező változás történt, Baranyában 18,6, Tolnában 9,3%-kal fogyatkozott a létszám. Az országban átlagosan 8,1%-kal kevesebb állástalan szerepelt a nyilvántartásokban, mint 2012 szeptemberében. A megyében nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességen belül 15,1%-os volt, az országos átlagnál 4,2 százalékponttal magasabb. Ezen ráta alapján a somogyi munkaerőpiac a megyék között az ötödik legrosszabb helyzetben volt szeptemberben.

A tartósan, több mint egy éve megszakítás nélkül a megyei nyilvántartásban szereplők száma 1,6%-kal csökkent az egy évvel korábbi állapothoz képest. Létszámuk 6505 főt, a teljes állomány mintegy harmadát tette ki. Az állástalanok között 2881 pályakezdő szerepelt, 1,7%-kal több, mint egy évvel korábban. A 25 év alatti korosztályból 3526 fiatal keresett munkát, ők az összlétszám 17%-át képviselték. Az 50 éves és idősebbek – akiknek elhelyezkedési esélyei korlátozottak – egynegyedét tették ki az összes munkát keresőnek.

A szeptemberi zárónapon az **álláskeresési ellátások** közül álláskeresési járadékban 1408, míg álláskeresési segélyben 401 fő részesült. A járadék szeptember havi átlagos bruttó összege mintegy 70 ezer Ft/fő volt. Szociális ellátást – foglalkoztatást helyettesítő támogatást és rendszeres szociális segélyt – 7593-an kaptak. A zárónapon 963 üres álláshelyre vártak jelentkezőket, egy betöltetlen pozícióra 21 regisztrált álláskereső jutott.

Gazdasági szervezetek

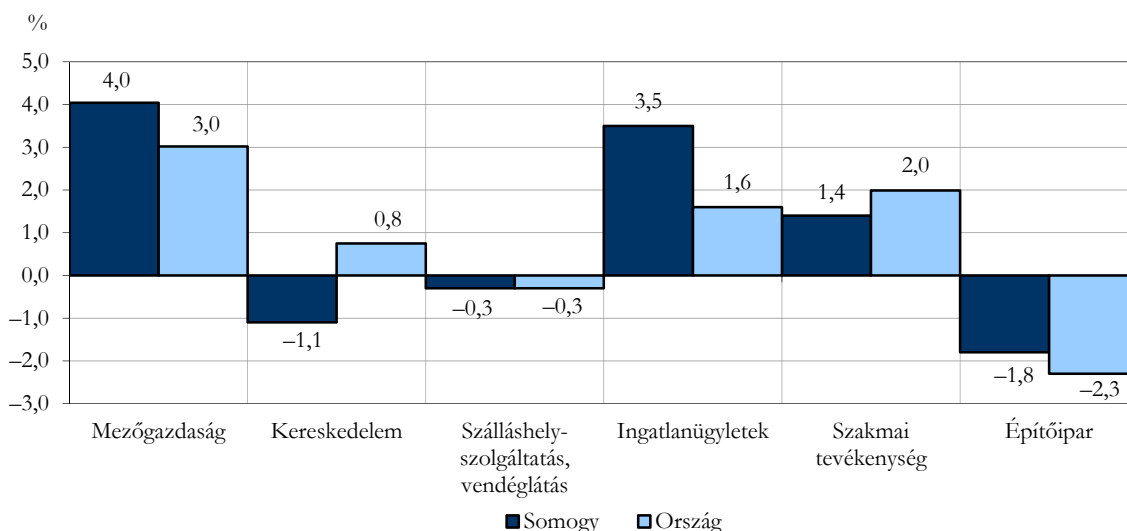
2013. szeptember 30-án Somogy megyében 60 900 gazdasági szervezetet regisztráltak, 807-tel többet, mint egy évvel korábban. A 2012. év szeptember végéhez mérten lezajlott 1,3%-os mennyiségi bővülés az országos változáshoz hasonlóan alakult. A korábbi évekkal megegyezően a szervezetek több mint kilenctizedét vállalkozás, azon belül is 20–80%-os arányban társas és önálló formában vették nyilvántartásba.

Az **önálló vállalkozók** száma az eltelt egy esztendő alatt 835-tel gyarapodott, így a megfigyelés időpontjában 44 575-öt regisztráltak a megyében. A munkavégzés jellege szerint az önálló vállalkozók 31%-a fő-, 43%-a mellékfoglalkozásúként, míg 26%-a nyugdíjasként jelentette be gazdasági tevékenység folytatására irányuló szándékát.

Társas vállalkozásokból a vizsgált időpontban 11 447-et számláltak Somogyban, 32-vel kevesebbet, mint egy évvel azelőtt. Ezen belül 99%-ukat kisvállalkozásként jelentették be, a középvállalkozásokból (50–249 fő) 84-et, a nagyvállalatokból (250 fő feletti) 18-at regisztráltak. A társas vállalkozások kétharmadát kitevő korlátolt felelősségű társaságok száma (7,7 ezer) egy év alatt 2,0%-kal növekedett, míg a 27%-ot képviselő betéti társaságoké ugyanekkor 6%-kal 3,1 ezerre csökkent. A szövetkezetek hányada ugyan minimális (1,3%), számuk mégis figyelemre méltóan, 99-ről 146-ra emelkedett az elmúlt év során.

2. ábra

A regisztrált vállalkozások számának változása főbb gazdasági áganként, 2013. szeptember 30.
(előző év azonos időpontjához képest)

Gazdasági ágak szerint a nyilvántartott vállalkozások bő egyharmada (35%) a mezőgazdaság, 16%-a a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területét jelölte meg főtevékenységként. Mindkét nemzetgazdasági ágban az önálló vállalkozók abszolút túlsúlya jellemző, a társas vállalkozások az előbbinél mindössze 4, utóbbinál 10%-os arányt képviseltek a vállalkozásokon belül. Az ingatlanügyletek, valamint a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágakat a cégek megközelítőleg azonos arányban (9,1%) választották főtevékenységnek, de szakmai, tudományos, műszaki vonalon is aránylag magas hányaduk (6,3%) képviseltette magát. Míg az ingatlanügyleteknél – a két legkedveltebb területhez hasonlóan – az önálló vállalkozások döntő (85%-os) jelenléte volt megfigyelhető, addig kereskedelemmel és gépjárműjavítással már közel fele-fele arányban foglalkoztak önálló és társas vállalkozások. A szakmai, tudományos, műszaki területet a társasok kisebb arányban jelölték meg a regisztráció során az önálló cégekhez képest.

Dél-Dunántúlon a legutóbbi megfigyelés időpontjában ezer lakosra 160 vállalkozás jutott. A vállalkozási aktivitás a régió megyéi közül Somogyban (176) alakult a legkedvezőbbben. A népességarányos **vállalkozássűrűség** alapján Somogy Hajdú-Biharral együtt az 5. helyet foglalta el a megyék csökkenő rangsorában.

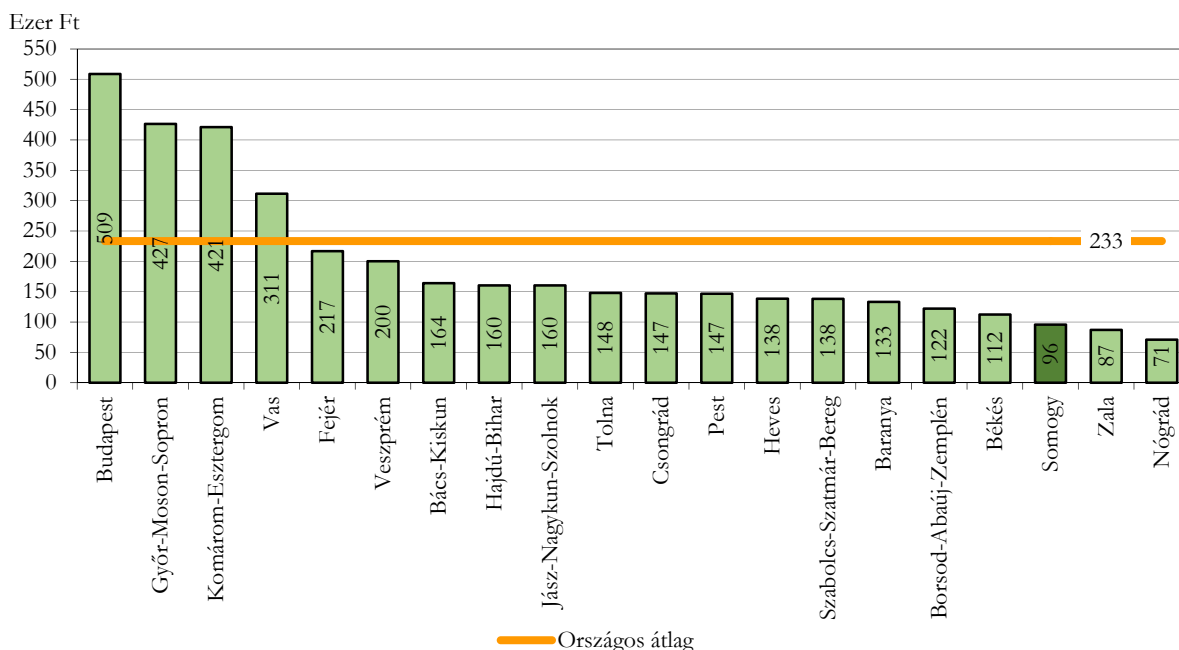
2013 szeptemberének végén 26-tal több, 4127 **nonprofit szervezetet** számláltak a megyében a megelőző év azonos időpontjához képest. A szervezetek közel felét az egyéb szolgáltatás, negyedét az ingatlanügyletek, ötödét pedig a művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatba sorolták. A humán egészségügy, szociális ellátás ágazatban a nonprofitok mindössze 3%-a volt jelen, számuk azonban az elmúlt egy évben megkétszereződött. Oktatással, valamint adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységgel is jelentősen többen foglalkoztak az idei évben. **Költségvetési és társadalombiztosítási szervezetből** 710-et, **egyéb szervezetből** 41-et regisztráltak Somogyban.

Beruházás²

2013 első kilenc hónapjában a Somogy megyei szervezetek 30,5 milliárd forint értékű **új beruházást** valósítottak meg, amely folyó áron számítva 2,0%-kal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában. Országosan további öt megyében tapasztaltak még visszaesést, míg a többiek növekedésének következtében a hazai átlag 14%-os nominális emelkedést mutatott. Az ország összes beruházási teljesítményértékéhez Somogy 1,3%-kal járult hozzá, aminél szerényebb részarányt csak Nógrád és Zala megye képviselt.

3. ábra

Az új beruházások egy lakosra jutó értéke megyénként, 2013. I–III. negyedév

A megye lakónépességét is figyelembe véve 96 ezer Ft értékű beruházás jutott egy somogyi lakosra. Ennek több mint ötszörösével vezet az országos rangsort Budapest, az azt követő Győr-Moson-Sopron, valamint Komárom-Esztergom pedig a somogyi mutató négyszeresét is

² A beruházás-adatok a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásokra, létszámtár nélkül a költségvetési szervekre és a megfigyelt nonprofit szervezetekre vonatkoznak, a szervezetek székhelye szerint összesítve.

meghaladó mértékben teljesített. A Dél-Dunántúlt tekintve Tolna a 10., Baranya a 15., Somogy a 18. helyet foglalta el a listán.

Anyagi-műszaki összetétel szerint az épületek és egyéb építményekkel kapcsolatos beruházások képviselték a teljesítményérték felét, 15,6 milliárd Ft-ot. A belföldről származó gépek, berendezések, járművek egynegyed (7,4 milliárd Ft), míg az import eredetűek egyötöd (6,3 milliárd Ft) részarányt tettek ki. A fennmaradó négy százalékot (1,2 milliárd Ft) mezőgazdasági beruházásokra költötték el.

A **nemzetgazdasági ágak** közül a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászatban történt a legnagyobb összegű, 7,5 milliárd forintos beruházás, ami a megyei összérték negyedét jelentette. A feldolgozóiparban 6,0 milliárd Ft-ot fordítottak ilyen célra, mellyel egyötödnyi részarányt értek el. Tíz százalék feletti aránnyal rendelkezett még a szállítás, raktározás ág (3,4 milliárd Ft).

Mezőgazdaság

2013-ban Somogyban az előzetes adatok szerint **kalászos gabonából** összesen 429,5 ezer tonnát³, a 2012. évinél bő egyharmadával többet arattak le, egyötödével nagyobb területről. Somogy az idén kalászosokból az országos termésmennyiség 6,3%-át mondhatta a magáénak. A három dél-dunántúli megyében összességében a termőterület több mint egytizedével történt bővülése mellett a termésmennyiség 22%-kal nőtt. Országosan ennél valamivel kisebb mértékben növekedett a termésvolumen, miközben a termőterület valamelyest szűkült.

A megyében valamennyi kalászos gabona esetében nőtt a termésmennyiség az előző évhez képest úgy, hogy a kultúrák egy részénél a területnagyság a termésmennyiség növekedését meghaladó mértékben bővült. A termésátlag így a búzánál, az őszi árpánál és a triticalénál nőtt, míg a tavaszi árpánál, a rozsnál és a zabnál csökkent. A legnagyobb mértékű növekedést a búzánál regisztrálták. A termésátlagokat tekintve Somogy a megyék rangsorában a búza esetében a harmadik, az őszi árpánál a hatodik helyen szerepelt.

1. tábla

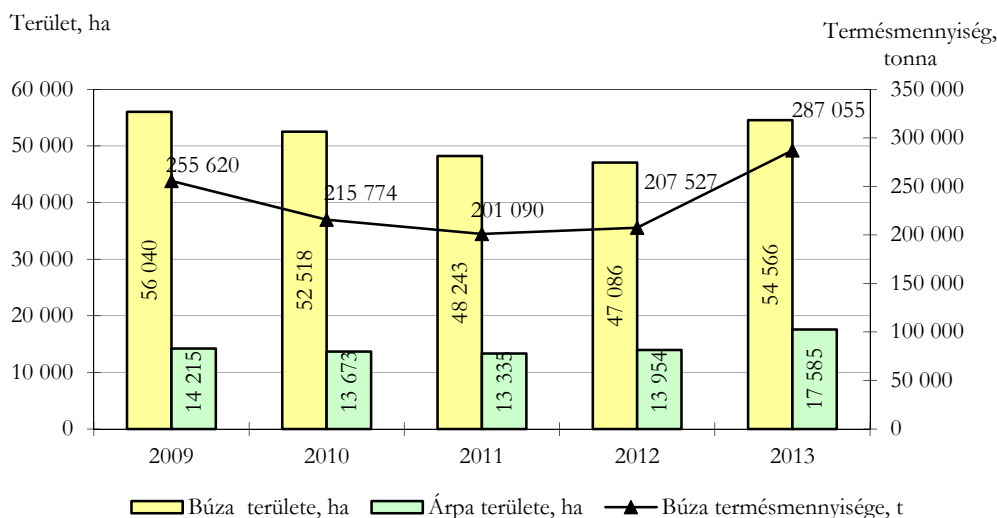
A főbb kalászosok terméseredményei, 2013

Megnevezés	Búza	Őszi árpa	Tavaszi árpa	Rozs	Zab	Triticale
Somogy megye						
Betakarított terület, ha	54 566	12 970	4 615	2 196	3 677	11 790
Termésmennyiség, tonna	287 055	61 102	15 442	7 754	10 233	47 903
Termésátlag, kg/ha	5 260	4 710	3 350	3 530	2 780	4 060
Dél-Dunántúl						
Betakarított terület, ha	160 773	33 973	7 895	2 701	6 556	16 881
Termésmennyiség, tonna	885 217	169 840	26 716	9 922	20 003	69 932
Termésátlag, kg/ha	5 510	5 000	3 380	3 670	3 050	4 140
Ország						
Betakarított terület, ha	1 087 644	190 686	72 641	34 781	50 718	118 406
Termésmennyiség, tonna	5 031 574	854 451	216 663	106 078	134 786	458 530
Termésátlag, kg/ha	4 630	4 480	2 980	3 050	2 660	3 870

Az elmúlt öt évre visszatekintve a búza és az árpa területére és termésmennyiségére csökkenés, illetve stagnálás volt jellemző. A mélypontot a búzánál a 2010., az árpánál pedig a 2011. év jelentette. A termésátlag ugyanakkor tendenciájában mind a búzánál, mind az árpánál nőtt.

³ Kétszeres, rizs, indián rizs, köles, kanárimag, cirok, pohánka nélkül.

A búza és az árpa termelésének alakulása Somogyban

Somogy megye 2013. június 1-jei állatállományát tekintve **szarvasmarhából** – az egy évvel korábbi létszámmal megegyezően – 29 ezer darabot regisztráltak, a **sertésállomány** pedig 15%-kal, 125 ezer darabra bővült. Az állományokon belül a tehenek száma valamelyest csökkent, míg az anyakocáké nem változott.

A Dél-Dunántúlon a szarvasmarhák száma 1,3, a sertéseké 5,4%-kal nőtt, az anyaállatok száma viszont mindkét állatfajnál csökkent. Országosan a szarvasmarha-létszám 3,4%-kal emelkedett, a sertésállomány viszont valamelyest fogyatkozott. Ezen belül a tehenállomány nem változott, az anyakocák száma pedig némileg visszaesett.

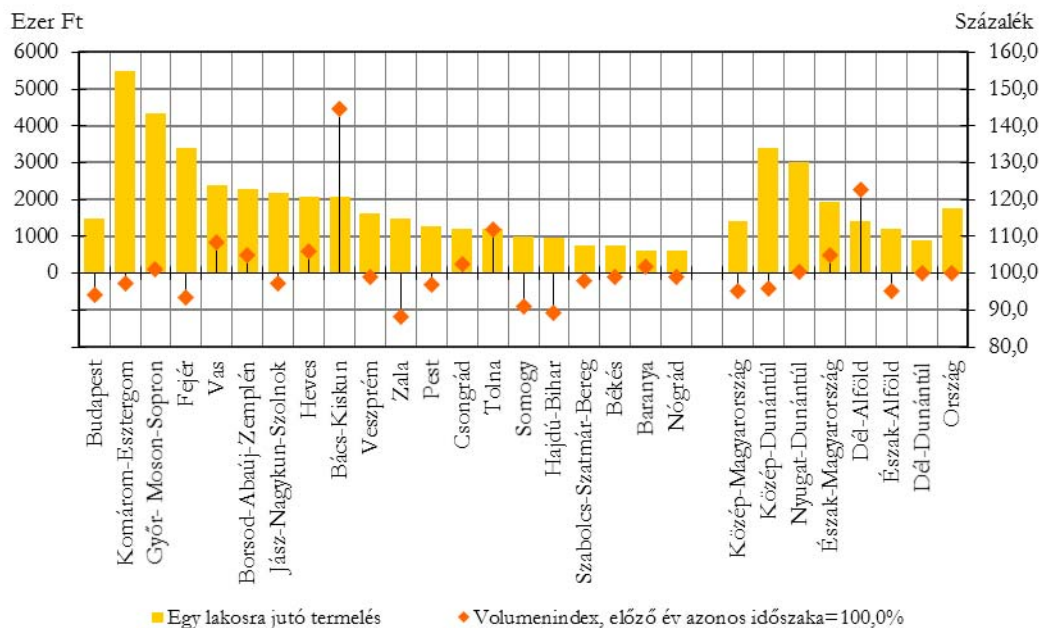
Ipar

2013 I–III. negyedében a **megyébe települt 4 főnél nagyobb létszámú** – víz- és hulladékgazdálkodás nélkül számba vett – **ipari szervezetek** 319,2 milliárd Ft termelési értéket állítottak elő, amely összehasonlítva áron számítva 9,2%-kal maradt el a megelőző év hasonló időszakától. A régió másik két megyéjét tekintve Baranya 1,7, Tolna pedig 11,8%-kal növelte kibocsátását a vizsgált időszak alatt. A somogyi számottevő visszaesés következtében a Dél-Dunántúl ipari termelését – az országos átlaggal megegyezően – bázisszint közeli produktum jellemezte. Az ország hét régiójából egyedül a Dél-Alföldön bővült kiugróan (23%-kal) a termelés volumene, Észak-Magyarországon, Nyugat- és Dél-Dunántúlon nem változott, míg a további három régióban a bázisszinttől némileg elmaradt.

Somogyban az **egy lakosra jutó ipari termelés** (1003 ezer Ft) az országos átlag alig több mint felét (57%-át) érte el, mellyel a megyék csökkenő rangsorában az utolsó harmad elejére került.

5. ábra

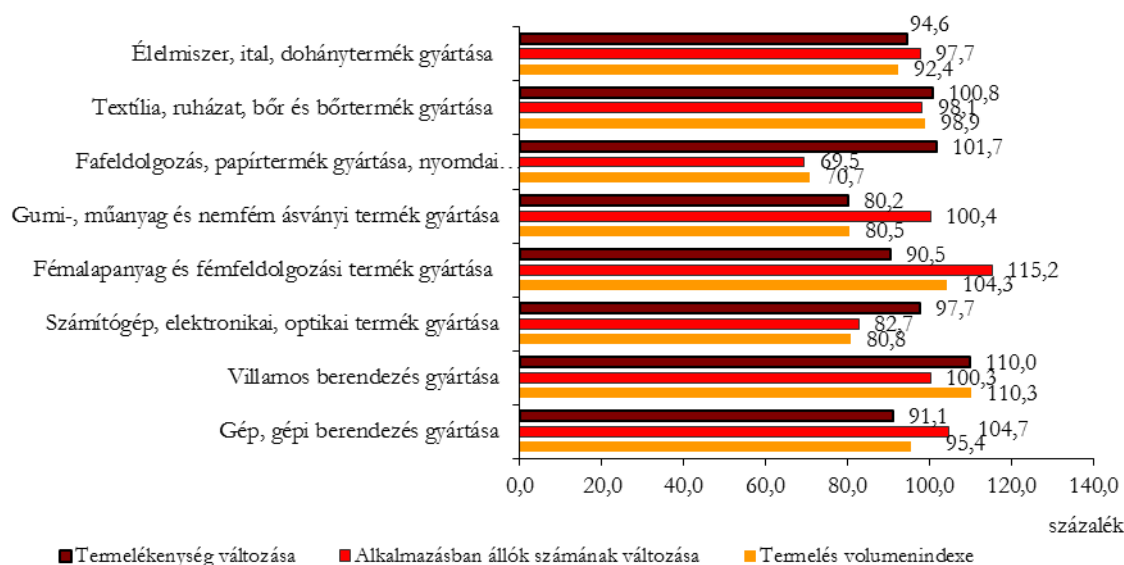
Az ipari termelés egy lakosra jutó értéke és volumenindexe, 2013. I–III. negyedév

A teljes körűen megfigyelt Somogy megyei székhelyű, **legalább 50 főt foglalkoztató szervezetek** 2013 január–szeptemberében 347,8 milliárd forint **termelési értéket** hoztak létre, összehasonlítva áron számítva 15%-kal kevesebbet az egy évvel korábbinál. (Országosan a hasonló méretű szervezeti körben 0,8%-kal bővült a termelés.) Az értékesítés volumene ugyanakkor szintén 15%-kal szűkült. Az összértékesítés 86%-át kitevő export összehasonlítva áron 15, míg a jóval csekélyebb súlyú belföldi értékesítés 13%-kal bizonyult kevesebbnek a 2012. I–III. negyedévinél.

6. ábra

A legalább 50 fős somogyi székhelyű feldolgozóipari szervezetek termelésének főbb mutatói, 2013. I–III. negyedév (előző év azonos időszaka = 100,0)

Az ipari teljesítmény visszaesését a – megye termelését csaknem teljes egészében meghatározó – feldolgozóipar kibocsátásának 15%-os csökkenése idézte elő. A legjelentősebb **feldolgozóipari**

ág Somogyban továbbra is a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása volt, ennek mind a produktuma, mind az értékesítésének volumene 19%-kal esett vissza a tavalyihoz képest. A megyében szintén meghatározó, bár az előbbinél jóval kisebb súlyt jelentő ágazat a villamos berendezések gyártása, itt a kibocsátás és az értékesítés volumene is 10–11% körül növekedett. Felemás folyamatok jellemezték a gépgyártást, ahol a mérséklődő kibocsátással párhuzamosan – a javuló exporteredmények következtében – bázisszinten maradt az értékesítés összehasonlító áron számított árbevétele. A termelés és értékesítés legnagyobb mérvű visszaesése a ffeldolgozást sújtotta, de 10%-ot meghaladó csökkenés jellemezte a gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártását is.

A legalább 50 főt foglalkoztató ipari vállalkozások körében az **alkalmazásban állók száma** is mérséklődött 8,4%-kal, melynek következtében a **termelékenység** (az egy alkalmazásban állóra jutó termelés) 7%-kal maradt el az egy évvel korábbi szinttől.

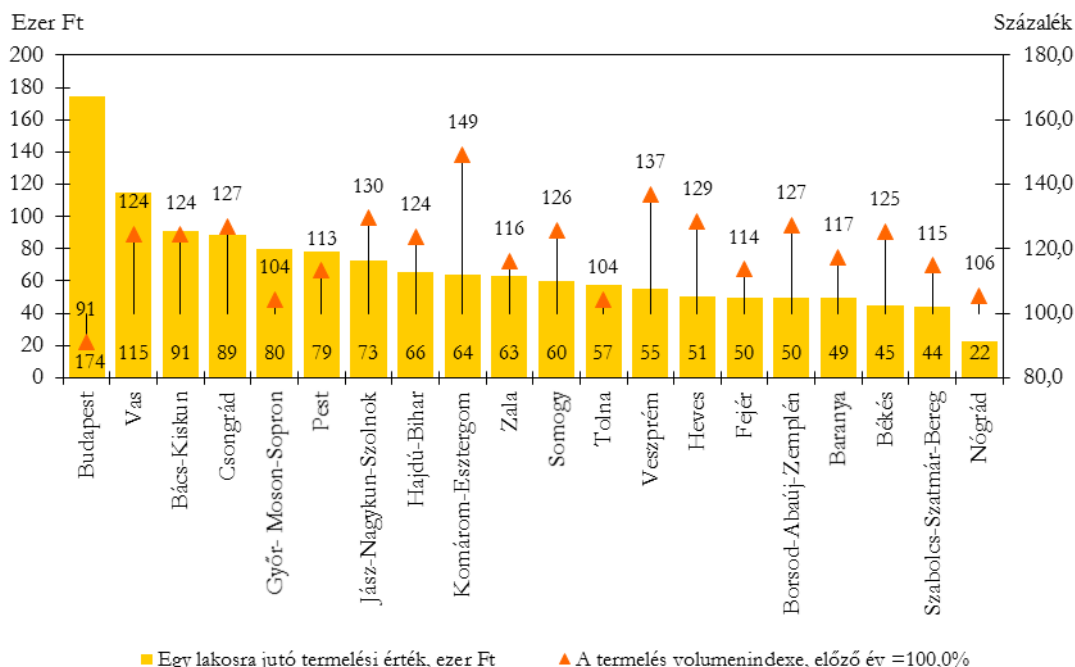
Építőipar

A **somogyi székhelyű, 4 főnél többet foglalkoztató építőipari szervezetek** 2013 január–szeptemberében folyó áron számítva 19,2 milliárd Ft **termelési értéket** állítottak elő, volumenében 26%-kal többet, mint 2012 I–III. negyedévében. (Az építőipari termelés kibocsátása országosan ugyanekkor 7,7%-kal növekedett.) Az előző év azonos időszakához mérten az ország mind a 19 megyéje jobban teljesített, csökkenés mindössze a fővárost jellemezte.

Az egy lakosra jutó termelési érték Somogyban (60,3 ezer Ft) a régiós átlagot ugyan 9%-kal meghaladta, az országotól azonban 28%-kal elmaradt.

7. ábra

Az építőipari szervezetek termelésének egy lakosra jutó értéke és volumenindexe, 2013. I–III. negyedév

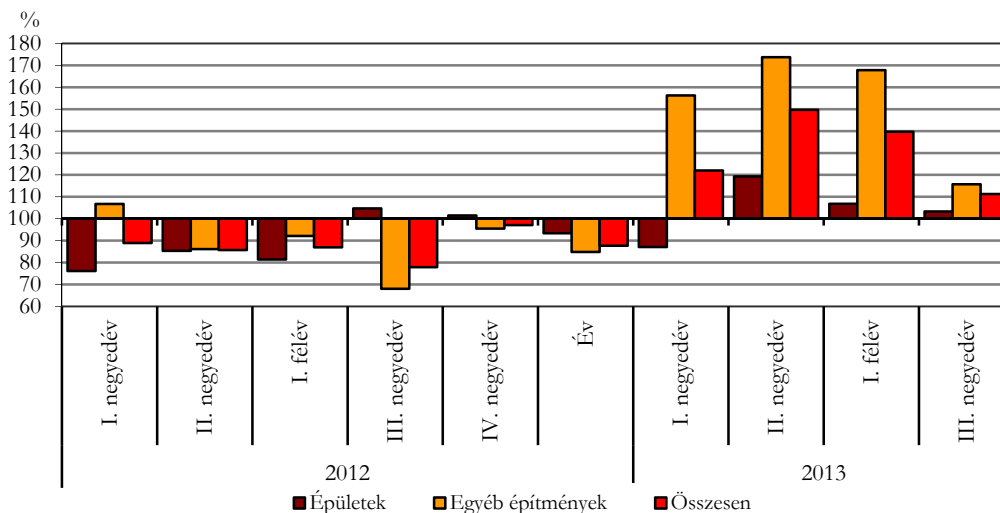

Az építőipar három fő **ágazata** közül az összes termelés közel felét adó egyéb építmény építés termelési volumene 67%-kal bővült, legfőképpen a közműépítési munkák növekedésének következtében. Az építőipari összes kibocsátás negyedét kitevő épületek építése ágazat volumennövekedése 4,9%-os, a közel azonos hányadot képviselő speciális szaképítésé 2,4%-os volt.

A két építménycsoport közül az egyéb építmények építéséből adódott az építőipari kibocsátás 66%-a. Ennek volumene 40%-kal meghaladta az elmúlt év hasonló időszakát. A termelés kisebb hányadát jelentő épületek építése területén szintén növekedés (5,3%) következett be.

8. ábra

**Az építőipari termelés volumenindexének alakulása,
(előző év azonos időszaka=100,0)**

A megyei székhelyű építőipari szervezetek az idei év első kilenc hónapjában 14,7 milliárd Ft értékben szerződtek új munkákra, összehasonlítva áron számítva 14%-kal kisebb összegben, mint a 2012. év azonos időszakában. Tárgyidőszak végi szerződésállományuk volumene ennél sokkal nagyobb mértékben, 65%-kal maradt el a 2012. szeptember végétől.

Lakásépítés

Újabb, több évtizedes negatív csúcs dőlt meg a lakásépítésben Somogyban. A 2013. január–szeptember közötti időszakban mindössze 118 lakás épült fel, alig több mint fele az egy évvel korábbinak. Az országban általában hasonló folyamatok zajlottak, átlagosan több mint harmadával esett vissza az átadott új otthonok száma. A megyében az **építési engedélyért** folyamodók is feleannyian voltak, mint a bázisidőszakban. Az építési hatóságok 165 engedélyt bocsátottak ki lakásépítésre.

A megyei lakóegységek kilenctizede Balaton-parti településen, azon belül háromnegyede Siófokon létesült. A megyeszékhelyen kilenc hónap alatt mindössze 4 lakást adtak át tulajdonosaiknak.

A használatba vett otthonok **építetői** kétharmad részben természetes személyek voltak, a többi esetben vállalkozások töltötték be ezt a szerepet. Előbbi építetők nagyobb, átlagosan 97m²-es, míg utóbbiak 55m²-es alapterületű lakásokat adtak át. Az újonnan épült lakások átlagos alapterülete 83m² volt. Az **építési célok** között a saját használat és az értékesítés közel azonos arányban jelent meg. A saját használatra létrehozott lakások építetői természetes személyek voltak, és ugyanez a csoport 23 értékesítésre szánt otthon építésénél is beruházóként működött közre. Saját célra lényegesen nagyobb (átlagosan 122m²-es) lakások készültek, mint értékesítésre (48m²). A **kivitelezők** háromnegyed részben egyéni vállalkozások voltak, mindössze három lakás épült lakossági, házilagos kivitelezésben. A lakások több mint fele többszintes, többlakásos épületben készült el. Új lakóépületben az otthonok kilenctizede jött létre. Az új lakások egyharmada kettő, egynegyede három szobával rendelkezett.

A vizsgált időszakban 7 **üdülő** épült fel a megyében, mindegyik Balaton parti településen. Közülük egynél jelöltek meg bérbeadási célt, a többi saját használatra készült.

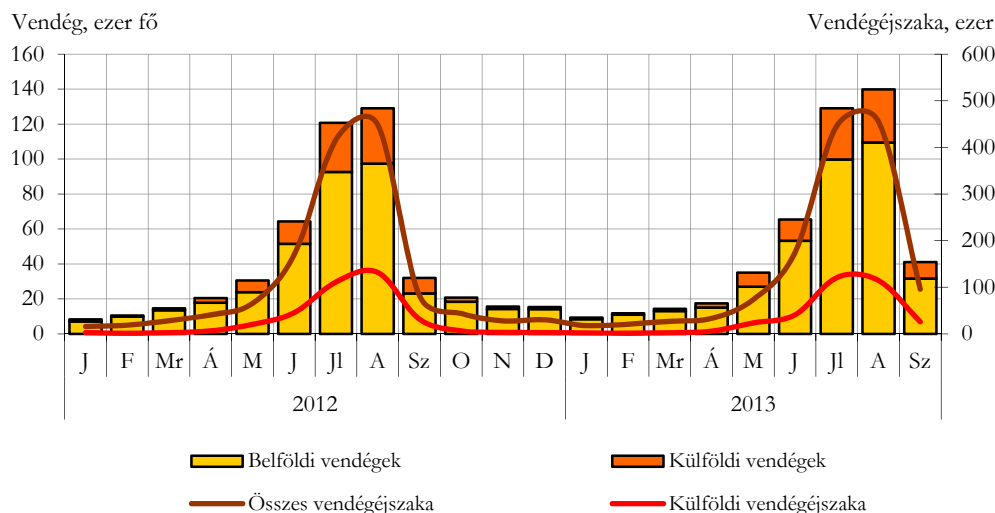
Turizmus

Somogy megye kereskedelmi szálláshelyeinek 2013. első három negyedéves vendégforgalmi adatai kedvezőbben alakultak az előző év hasonló időszakánál. Az országos folyamatokkal megegyezően növekedett a vendégek és az általuk eltöltött éjszakák száma. A megyében eltöltött átlagos tartózkodási idő ugyan némileg csökkent, a szálláshelyek mégis – az országos átlagot is meghaladó mértékben – több mint tizedével növelni tudták bruttó árbevételeiket. A vizsgált időszakban a megyék többségének idegenforgalma szintén fellendülést mutatott a bázishoz mérten.

Somogy megyét az idei év január–szeptemberében 463 ezer **vendég** kereste fel, 7,6%-kal több, mint a megelőző év azonos időszakában. A hazai és a külföldi vendégkör eltérő mértékben bővült: míg a határon túlról 1,1, addig itthonról 9,4%-kal többen látogattak el a megyébe. (Országosan ugyanekkor a külföldiek száma 5,9, a belföldieké 4,7%-kal növekedett.) Az eltöltött **vendégéjszakák** száma meghaladta az 1,3 milliót, amely 4,5%-os emelkedést jelentett a 2012. év hasonló időszakához képest. Ezen belül a külföldi vendégéjszakák száma 4,5%-kal visszaesett, miközben a belföldieké 8%-kal emelkedett. (Országosan a külföldiek 5,2, a belföldiek 3,4%-kal több vendégéjszakát töltek el a megyék kereskedelmi szálláshelyein, amely együttesen 4,4%-os növekedést eredményezett.) Somogy idegenforgalmában az idei év kilenc hónapja közül összességében mindössze kettő, a március és az április bizonyult kissé gyengébbnek a 2012. év azonos hónapjához mérten. Bár a külföldi vendégek száma több hónapban is jócskán alatta maradt az előző év azonos havinak, a vendégek zömét alkotó belföldi turistáknak köszönhetően hét alkalommal a bázist meghaladóan alakult a megye látogatottsága.

9. ábra

A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalmának alakulása

A külföldi vendégek közel egyharmada Németországból látogatott el Somogyba, ahol átlagosan 5 éjszakát időztek. Az idei év első kilenc hónapjában a megyét a határon túlról felkeresők rangsorában változás történt. Az eddig második leggyakoribb küldő ország helyén idén Ausztriát felváltotta Lengyelország, ahonnan a turisták 11%-a érkezett. Az osztrák és az orosz állampolgárok egyaránt 8,6, míg a csehek 6,7%-os arányt képviseltek a külföldiek körében.

Az **átlagos tartózkodási idő** az országos változást (0,9%) meghaladó mértékben, 2,9%-kal csökkent. Somogyban a vendégek átlagosan 2,9 éjszakát töltöttek el szálláshelyeiken. A külföldi vendégek tartózkodási ideje 5,5%-kal csökkent a vizsgált időszakban, míg a belföldieké 1,3%-kal.

A megye főbb **szálláshely típusai** közül a szálloda jellegűek vendégszáma 15%-kal bővült, az egyéb jellegű szálláshelyek közül egyedül a kempingeket igénybe vevők száma nem csökkent az előző év hasonló időszakához képest.

2013 január–szeptemberében a szálláshelyek átlagosan 39%-os szoba- és 26%-os férőhely kihasználtsággal üzemeltek, melyek a bázisidőszakhoz képest 12 illetve 9 százalékponttal bizonyultak nagyobbak. A hotelszobák foglaltsága átlagosan 41%-os, osztályba sorolás szerint a négycsillagosoké magasan az átlag feletti, 56%-os volt.

Somogy megye kereskedelmi szálláshelyeinek bruttó árbevétele 2013 első kilenc hónapjában megközelítette a 10,1 milliárd forintot, ami országos átlagon (10%) felüli, 12%-os bővülést jelentett az egy évvel korábbihoz képest. Az összes bevétel 63%-át jelentő szállásdíj értéke 13%-kal múlta felül a 2012. év hasonló időszakit. A bruttó árbevétel másik jelentős része (24%-a) a vendéglátásból származott, ami értékben 7%-kal haladta meg a tavaly január–szeptemberit. Somogyban a kereskedelmi szálláshelyeken 1,2 milliárd forint értékben fizettek SZÉP kártyával, a szállásdíjak negyedét rendezték e fizetőeszköz használatával.

Közúti közlekedési balesetek

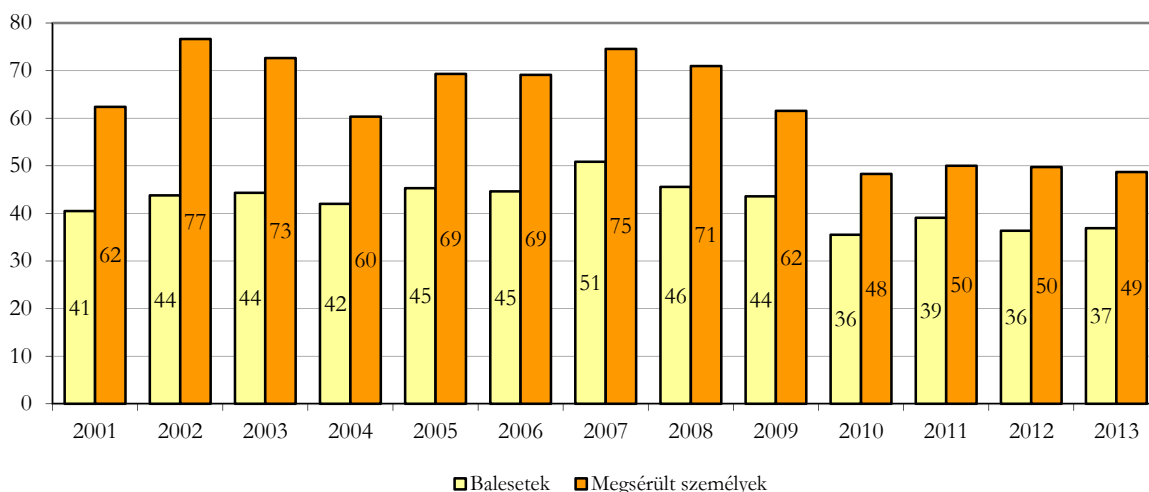
2013 első három negyedében 426 **személy sérüléses közúti közlekedési baleset** történt Somogyban, nyolccal több, mint az előző év azonos időszakában. (Az országban összességében csekély mértékű, 0,7%-os csökkenés történt.) A megyei esetek közel kétharmada könnyű, egyharmada súlyos sérüléssel végződött, míg 16 esetben halálos kimenetelű tragédia történt.

A balesetekben 562-en **sérültek** meg, tízzel kevesebben, mint a bázisidőszakban. Közülük 383-an könnyű, 163-an súlyos, 16-an pedig halálos sérülést szenvedtek. A megsérült személyek száma a Dél-Dunántúl másik két megyéje közül, Baranyában 10, Tolnában 30%-kal növekedett. Az országban 2,5%-kal emelkedett a sérültek száma 2012 I–III. negyedéhez viszonyítva.

Az **ittasság** 57 alkalommal, az összes somogyi közúti szerencsétlenség 13%-ánál játszott szerepet. (Az ország átlagában 11%-os volt ez az arány.) Az alkoholos befolyásoltság alatt közlekedők 69 személy sérülését okozták a megyében.

10. ábra

A tízezer gépjárműre jutó balesetek és megsérült személyek számának alakulása, I–III. negyedév

A vizsgált időszakban tízezer, Somogy megyében bejegyzett gépjárműre 37 baleset, valamint 49 sérült személy jutott. (A hazai átlagos ráta mindkét esetben kedvezőbb képet mutatott, 32-es, illetve 42-es értékkel.)

A balesetek előidéző okait vizsgálva 94%-ban a járművezetőket találták hibásnak, azon belül pedig leggyakrabban, harmadrészen a sebesség nem megfelelő megválasztására volt visszavezethető a baleset bekövetkezése. Gyalogosok 17, pálya és egyéb hibák 9 esetben szerepeltek előidéző okként a baleseteknél.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: KSH Pécsi főosztály: Dr. Horváth József
További információ: KSH Pécsi főosztály: Németh Tibor
Telefon: (+36-82) 510-384
E-mail: Tibor.Nemeth@ksh.hu

Információs szolgálat,
telefon: (+36-1) 345-6789